www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

Test Booklet Code & Serial No.
प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

D

Paper-II
SOCIOLOGY

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ....

(Name) ....

2. (Signature) ....

(Name) ....

Seat No. | | | | | | |

(In figures as in Admit Card)

Seat No. ....
(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | |

(To be filled by the Candidate)

APR - 14217

Time Allowed : 1¼ Hours] **[Maximum Marks : 100**

Number of Pages in this Booklet : **24** Number of Questions in this Booklet : **50**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **50** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper-II will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   - (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   - (*ii*) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/ questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
   - (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.
   (A) (B) ● (D)
5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. **Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
12. **There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत 50 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   - (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
   - (*ii*) **पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.**
   - (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.
   (A) (B) ● (D)
5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. **फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
11. **कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
12. **चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

www.prepp.in

Your Personal Exam Guide

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

Sociology
Paper II
समाजशास्त्र
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 75 Minutes] **[Maximum Marks : 100**

Note : This paper contains **Fifty (50)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेमध्ये एकूण **पन्नास (50)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. Who among the following founded the Formalistic School ?
   (A) Auguste Comte
   (B) Herbert Spencer
   (C) George Simmel
   (D) Max Weber

1. खालीलपैकी कोणी आकारवाद ही विचारप्रणाली स्थापन केली ?
   (A) ऑगस्त कॉम्त
   (B) हर्बर्ट स्पेन्सर
   (C) जॉर्ज सिमेल
   (D) मॅक्स वेबर

2. Social change is a :
   (A) Rare Phenomenon
   (B) Economic Phenomenon
   (C) Universal Phenomenon
   (D) Psychological Phenomenon

2. सामाजिक बदल म्हणजे :
   (A) दुर्मिळ घटना
   (B) आर्थिक घटना
   (C) वैश्विक घटना
   (D) मानसिक घटना

3. According to Sir Herbert Risely, caste system originated in India due to :
   (A) an artificial division
   (B) Racial differences
   (C) Religious duties
   (D) Heredity

3. सर हर्बर्ट रिजलेच्या मतानुसार भारतात जाति-व्यवस्थेचा उगम खालीलपैकी कोणत्या बाबीमुळे झाला ?
   (A) कृत्रिम विभागणी
   (B) वंशीय विभिन्नता
   (C) धार्मिक कर्तव्य
   (D) आनुवंशिकता

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

4. Caste system is .... in nature.

(A) Contradiction

(B) Hierarchical

(C) Symmetrical

(D) Horizontal

5. Given below are two statements, one is labelled as Assertion (A) and other is as Reason (R) :

Assertion (A) : Institution has some definite proceedings which are formed on the basis of custom.

Reason (R) : Institution acts as a means of controlling individuals.

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true and (R) is not the correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)

(C) (A) is false but (R) is true

(D) (A) is true but (R) is false

4. जातिव्यवस्था ही .... आहे.

(A) विरोधाभासी

(B) श्रेणीबद्ध

(C) समतोल

(D) समतल

5. खाली दोन विधाने दिली आहेत, यापैकी एक प्रतिपादन (A) असून दुसरे कारण (R) आहे.

प्रतिपादन (A) : संस्थांची एक निश्चिती कामकाज पद्धती असते जी रूढींवर आधारलेली असते.

कारण (R) : व्यक्ती नियंत्रणाचे साधन म्हणून संस्था कार्य करते.

खाली दिलेल्या संकेतांकांमधून **योग्य** उत्तर निवडा :

संकेतांक :

(A) (A) आणि (R) हे दोन्ही बरोबर आहेत आणि (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण नाही

(B) (A) आणि (R) हे दोन्ही बरोबर आहेत आणि (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण आहे

(C) (A) हे चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

(D) (A) हे बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

6. Given below are two statements, one is labelled as Assertion (A) and other is as Reason (R) :

Assertion (A) : The term race when properly used signifies a biological category.

Reason (R) : Connotation of the term race is infact cultural.

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true and (R) is not the correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)

(C) (A) is false but (R) is true

(D) (A) is true but (R) is false

6. खाली दोन विधाने दिली आहेत, यापैकी एक प्रतिपादन (A) असून आणि दुसरे कारण (R) आहे.

प्रतिपादन (A) : वंश ही संज्ञा विशिष्ट रीत्या वापरल्यास जैविक प्रवर्ग सूचित करते.

कारण (R) : वस्तुत: वंश या संज्ञेची गुणवाचकता सांस्कृतिक आहे.

खाली दिलेल्या संकेतांकांमधून योग्य उत्तर निवडा :

संकेतांक :

(A) (A) आणि (R) हे दोन्ही बरोबर आहेत आणि (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण नाही

(B) (A) आणि (R) हे दोन्ही बरोबर आहेत आणि (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण आहे

(C) (A) हे चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

(D) (A) हे बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

7. According to the World Bank Website there are five dimensions of poverty. Which one of the following is *not* been included ?

(A) Income Dimension

(B) Health Dimension

(C) Cultural Dimension

(D) Security Dimension

8. Given below are two statements, one is labelled as Assertion (A) and other is as Reason (R) :

Assertion (A) : Ascribed status are those which are fixed for every individual at birth.

Reason (R) : Such statuses cannot be changed.

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true and (R) is not the correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)

(C) (A) is false but (R) is true

(D) (A) is true but (R) is false

7. वर्ल्ड बँकच्या वेबसाईटवर दारिद्र्याचे पाच पैलू सांगितले आहेत. त्यात खालीलपैकी कोणता पैलू त्यात समाविष्ट **नाही** ?

(A) उत्पन्नाचा पैलू

(B) आरोग्याचा पैलू

(C) सांस्कृतिक पैलू

(D) सुरक्षितता पैलू

8. खाली दोन विधाने दिली आहेत, यापैकी एक प्रतिपादन (A) असून दुसरे कारण (R) आहे.

प्रतिपादन (A) : प्रत्येक व्यक्तीच्या जन्माच्या वेळी निश्चित होणारा दर्जा अर्पित दर्जा असतो.

कारण (R) : असा दर्जा बदलला जात नाही.

खाली दिलेल्या संकेतांकांमधून योग्य उत्तर निवडा :

संकेतांक :

(A) (A) आणि (R) हे दोन्ही बरोबर आहेत आणि (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण नाही

(B) (A) आणि (R) हे दोन्ही बरोबर आहेत आणि (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण आहे

(C) (A) हे चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

(D) (A) हे बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

www.prepp.in

9. Given below are two statements, one is labelled as Assertion (A) and other is as Reason (R) :

Assertion (A) : Traditional values of developing societies are changing fast.

Reason (R) : Modern education tends to estrange people from their traditional moorings.

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true and (R) is not the correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

10. Which of the following are examples of Adult Socialization ?

(*i*) Armed Forces Training

(*ii*) Mental Hospital Inmates

(*iii*) Transfer to another city

(*iv*) Commando training centre

Select the *correct* answer from the codes given below :

(A) (*i*) and (*ii*)

(B) (*i*), (*ii*) and (*iv*)

(C) (*i*), (*iii*) and (*iv*)

(D) (*ii*) and (*iii*)

9. खाली दोन विधाने दिली आहेत, यापैकी एक प्रतिपादन (A) असून दुसरे कारण (R) आहे.

प्रतिपादन (A) : विकसित समाजातील पारंपरिक मूल्ये जलद बदलतात.

कारण (R) : आधुनिक शिक्षण लोकांना पारंपरिक शृंखलांपासून परावृत करते.

खाली दिलेल्या संकेतांकांमधून **योग्य** उत्तर निवडा :

संकेतांक :

(A) (A) आणि (R) हे दोन्ही बरोबर आहेत आणि (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण नाही

(B) (A) आणि (R) हे दोन्ही बरोबर आहेत आणि (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण आहे

(C) (A) हे अचूक आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(D) (A) हे चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

10. खालीलपैकी कोणती प्रौढ समाजिकरणाची उदाहरणे आहेत ?

(*i*) सैन्यदलातील प्रशिक्षण

(*ii*) मनोरुग्णालयातील आंतररुग्ण

(*iii*) दुसऱ्या शहरात बदली

(*iv*) कमाण्डो प्रशिक्षण केंद्र

खाली दिलेल्या संकेतांकांमधून **योग्य** उत्तर निवडा :

(A) (*i*) आणि (*ii*)

(B) (*i*), (*ii*) आणि (*iv*)

(C) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*)

(D) (*ii*) आणि (*iii*)

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

11. Emile Durkheim belongs to :

(A) Formalistic school

(B) Synthetic school

(C) Conflict school

(D) Specialistic school

12. Generally the term cultural-lag refers to :

(A) Material culture

(B) Non-material culture

(C) Hiatus between material and non-material culture

(D) Culture at a given point of time

13. In a simple society it was believed that state was the :

(A) Product of force

(B) Divine origin

(C) Informal organisation

(D) Expansion of families

11. एमिल दुर्खिम हे कोणत्या या विचारप्रवाहाशी संबंधित आहेत ?

(A) आकारवादी विचारप्रवाह

(B) संश्लेषित विचारप्रवाह

(C) संघर्षात्मक विचारप्रवाह

(D) विशेषवादी विचारप्रवाह

12. सर्वसाधारणपणे सांस्कृतिक पश्चायन ही संज्ञा काय सूचित करते ?

(A) भौतिक संस्कृती

(B) अ-भौतिक संस्कृती

(C) भौतिक व अभौतिक संस्कृतीतील दरी

(D) विशिष्ट वेळी असणारी संस्कृती

13. एखाद्या साध्या समाजात अशी समजूत होती की राज्य .... होते.

(A) बळाने उत्पन्न

(B) इश्वरी इच्छेत उगम

(C) अनौपचारिक संघटनाने

(D) कौटुंबिक विस्ताराने

www.prepp.in

14. When two persons form a relationship, it is called :

(A) a societal relationship

(B) an associational relationship

(C) a dyadical relationship

(D) an institutional relationship

15. Which one of the following does *not* imply membership ?

(A) Association

(B) Institution

(C) Community

(D) Secondary group

16. The main characteristic of society is :

(A) Specific goals

(B) Mutual awareness

(C) Specific means

(D) Specific territory

14. दोन व्यक्तींमध्ये जेव्हां आंतरसंबंध आकारास येतो तेव्हां त्यास .... म्हणतात.

(A) एक सामाजिक आंतरसंबंध

(B) एक साहचार्यात्मक आंतरसंबंध

(C) एक द्विकीय आंतरसंबंध

(D) एक संस्थात्मक आंतरसंबंध

15. खालीलपैकी कोणती गोष्ट सदस्यत्व दर्शवित **नाही** ?

(A) मंडळ

(B) संस्था

(C) समुदाय

(D) दुय्यम समूह

16. समाजाचे प्रमुख वैशिष्ट्य हे आहे :

(A) विवक्षित ध्येय

(B) अन्योन्य जाणीव

(C) विशिष्ट्य साधन

(D) विशिष्ट्य क्षेत्र

www.prepp.in

17. Who coined the term symbolic interactionism ?

(A) Margaret Mead

(B) C. H. Cooley

(C) Herbert Blumer

(D) George Simmel

18. According to whom there are similarities between linguistic system and kinship system :

(A) Levi-Strauss

(B) Radcliffe-Brown

(C) Malinowski

(D) S. F. Nadel

19. Who has incorporated the perspective of phenomenology and ethnomethodology in his conflict theory ?

(A) L. Coser

(B) R. Dahrendorf

(C) K. Marx

(D) R. Collins

17. प्रतीकात्मक आंतरक्रियावाद ही संज्ञा कोणी तयार केली ?

(A) मागरिट मीड

(B) सी. एच. कुले

(C) हर्बर्ट ब्ल्युमर

(D) जॉर्ज सिमेल

18. कोणाच्या मते भाषिक व्यवस्था आणि आप्तसंबंध व्यवस्थेमध्ये सदृश्यता आहे ?

(A) लेवी-स्ट्रॉस

(B) रॅडक्लिफ-ब्राऊन

(C) मॅलिनॉवस्की

(D) एस. एफ. नाडेल

19. संघर्ष सिद्धांतामध्ये प्रघटनाशास्त्र आणि लोक-पद्धतीशास्त्र या परिप्रेक्ष्यांचा अंतर्भाव कोणी केला आहे ?

(A) एल. कोझर

(B) आर. डह्रेनडॉर्फ

(C) के. मार्क्स

(D) आर. कॉलिन्स

www.prepp.in

20. Who is of the opinion that "society has two faces (conflict and consensus) and therefore, sociological theory should be divided into two parts—conflict theory and consensus theory" ?

(A) L. Coser

(B) R. Dahrendorf

(C) K. Marx

(D) R. Collins

21. Who developed the theory of social structure in his book entitled, 'Theory of Social Structure' ?

(A) Malinowski

(B) Radcliffe-Brown

(C) Nadel

(D) Levi-Strauss

20. 'मतैक्य आणि संघर्ष हे समाजाचे दोन पैलू आहेत म्हणून समाजशास्त्रीय सिद्धांत हे संघर्ष सिद्धांत आणि मतैक्य सिद्धांत' या दोन भागामध्ये विभागले जातात हे मत कोणी मांडले आहे ?

(A) एल. कोझर

(B) आर. डह्रेनडॉर्फ

(C) के. मार्क्स

(D) आर. कॉलिन्स

21. सामाजिक संरचनेचा सिद्धांत 'थिअरी ऑफ सोशल स्ट्रक्चर' या पुस्तकामध्ये कोणी विकसित केला ?

(A) मॅलिनॉवस्की

(B) रॅडक्लिफ-ब्राऊन

(C) नाडेल

(D) लेवी-स्ट्रॉस

www.prepp.in

22. Herbert Blumer has classified objects into three. Which are they ?

(I) Physical

(II) Abstract

(III) Social

(IV) Psychological

Select the *correct* answer using the codes given below :

Codes :

(A) I, II and III

(B) I, III and IV

(C) II, III and IV

(D) I, II and IV

23. Mead identified four basic and inter-related stages in the act :

(I) Impulse

(II) Perception

(III) Manipulation

(IV) Consumption

Which is the *correct* sequence of the above stages given by Mead ?

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :

(A) II, IV, I, III

(B) II, III, IV, I

(C) II, III, I, IV

(D) I, II, III, IV

22. हर्बर्ट ब्ल्युमर यांनी वस्तूंचे वर्गीकरण तीन प्रकारे केले आहे. ते कोणते आहेत ?

(I) भौतिक

(II) अमूर्त

(III) सामाजिक

(IV) मानसिक

खाली दिलेल्या संकेतांकांचा वापर करून योग्य उत्तर निवडा :

संकेतांक :

(A) I, II आणि III

(B) I, III आणि IV

(C) II, III आणि IV

(D) I, II आणि IV

23. मीड यांनी क्रियेच्या चार मूलभूत आणि परस्पर-संबंधित अवस्था सांगितल्या आहेत :

(I) आवेग

(II) बोधन

(III) हस्तलाघव

(IV) उपभोग

मीड यांनी वर दिलेल्या अवस्थांचा अचूक क्रम कोणता आहे ?

खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य उत्तर निवडा :

संकेतांक :

(A) II, IV, I, III

(B) II, III, IV, I

(C) II, III, I, IV

(D) I, II, III, IV

www.prepp.in

24. Match List I with List II and select the *correct* answer from codes given below :

List I

(*a*) Radcliffe-Brown

(*b*) Levi-Strauss

(*c*) T. Parsons

(*d*) R. Merton

List II

(1) Structured social relationships

(2) Codification of functional analyis

(3) Binary opposition

(4) Action frame of reference

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(4)	(3)	(2)	(1)
(B)	(1)	(2)	(4)	(3)
(C)	(1)	(3)	(4)	(2)
(D)	(4)	(1)	(3)	(2)

24. यादी I आणि यादी II च्या जोड्या लावा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य उत्तर निवडा :

यादी I

(*a*) रॅडक्लिफ ब्राऊन

(*b*) लेवी-स्ट्रॉस

(*c*) टी. पार्सन्स

(*d*) आर. मर्टन

यादी II

(1) संरचित सामाजिक संबंध

(2) प्रकार्यात्मक विश्लेषणाचे संकेतांकीकरण

(3) द्वैती विरोध

(4) कृतीवर आधारित संदर्भ चौकट

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(4)	(3)	(2)	(1)
(B)	(1)	(2)	(4)	(3)
(C)	(1)	(3)	(4)	(2)
(D)	(4)	(1)	(3)	(2)

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

25. Interest groups emerge out of the quasi-groups under the proper conditions which includes :

(I) Intra group communication

(II) Freedom to organize

(III) Leadership

(IV) Infrastructure

Select the *correct* codes :

(A) I and II

(B) II, III and IV

(C) I, II and IV

(D) I, II and III

26. Which of the following pairs is *not* correctly matched ?

(A) Adaptation — Economy

(B) Goal attainment — Polity

(C) Integration — Law

(D) Latency (Pattern maintenance and tension management) — Hospital

25. योग्य परिस्थितीत हितसंबंधी समूह हे अर्ध-समूहातून (समूहवत्) उदयास येतात. त्यांत .... समावेश असतो.

(I) आंतरसमूह संप्रेषण

(II) संघटनेचे स्वातंत्र्य

(III) नेतृत्व

(IV) पायाभूत संरचना

योग्य संकेतांक निवडा :

(A) I आणि II

(B) II, III आणि IV

(C) I, II आणि IV

(D) I, II आणि III

26. खालीलपैकी कोणती जोडी अचूक जुळत **नाही** ?

(A) अनुकूलन — अर्थव्यवस्था

(B) उद्दिष्टपूर्तता — राज्ययंत्रणा

(C) एकात्मता — कायदा

(D) अप्रकट (अनुबंध जतन आणि तणाव व्यवस्थापन) — रुग्णालय

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

27. Who used the term understanding or verstehen to identify the difference in the subject matter between social and natural sciences ?
    (A) Max Weber
    (B) Pareto
    (C) T. Parsons
    (D) R. Merton

28. According to Weber the concept of class is summarised as :
    (A) Life chances
    (B) Life prospects
    (C) Status
    (D) Power

29. Which of the following is *not* a qualitative method in social research ?
    (A) Case study
    (B) Oral history
    (C) Sampling
    (D) Life history

27. सामाजिक आणि नैसर्गिक शास्त्रांच्या अभ्यास विषयामधील फरक दाखविण्यासाठी आकलन अथवा व्हेर्स्टेहन संज्ञा कोणी वापरली ?
    (A) मॅक्स वेबर
    (B) परेटो
    (C) टी. पार्सन्स
    (D) आर. मर्टन

28. वेबर यांच्या मते वर्ग या संकल्पनेचा थोडक्यात अर्थ असा आहे :
    (A) जीवनविषयक संधी
    (B) जीवन
    (C) स्थान
    (D) सत्ता

29. सामाजिक संशोधनात खालीलपैकी कोणती गुणात्मक पद्धती **नाही** ?
    (A) व्यष्टी अध्ययन
    (B) मौखिक इतिहास
    (C) नमुना निवड
    (D) जीवन इतिहास

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

30. Ethnography does *not* include :

(A) Field notes

(B) Objective analysis

(C) Participant observation

(D) Value neutrality

31. Identify the measure of central tendency to ordinal scale data :

(A) Mean

(B) Mode

(C) Median

(D) Geometric mean

32. In which method of research the control group is generally required ?

(A) Case study method

(B) Experimental method

(C) Cluster method

(D) Snow-ball method

33. Identify a characteristic of scientific method :

(A) Parsimony

(B) Complex

(C) Enhancement

(D) Debate

30. लोकालेखात खालीलपैकी कशाचा अंतर्भाव **नाही** ?

(A) क्षेत्रीय टिपणे

(B) वस्तुनिष्ठ विश्लेषण

(C) सहभागी निरीक्षण

(D) मूल्यतटस्थता

31. सापेक्षस्थितीदर्शक अनुमाप सामग्रीसाठी कोणते केंद्रीय प्रवृत्ती माप असते ?

(A) सरासरी

(B) बहुलक

(C) मध्यांक

(D) भूमितीय सरासरी

32. कोणत्या संशोधन पद्धतीत नियंत्रण समूहाची सर्वसाधारणपणे आवश्यकता असते ?

(A) व्यष्टी अभ्यास पद्धती

(B) प्रायोगिक पद्धती

(C) वृंद पद्धती

(D) पॅनेल (मंडळ) अभ्यास पद्धती

33. शास्त्रीय पद्धतीचे वैशिष्ट्य ओळखा :

(A) अतिशय मितव्ययी/अति व्यावहारिक

(B) गुंतागुंत

(C) वाढ

(D) वादविवाद

www.prepp.in
Prepp Your Personal Exams Guide

34. What kind of meaning is *not* assigned to bring objectivity in social science ?

(A) Arbitrary

(B) Fixed

(C) Predicted

(D) Appropriate

35. Identify dominant scientific paradigm of Auguste Comte :

(A) Subjectivism

(B) Objectivism

(C) Positivism

(D) Interpretivism

36. Choose the *correct* sequence in presentation of table that is followed in tabulation of data :

(I) Footnote

(II) Source note

(III) Title

(IV) Body of the table

Codes :

(A) I, II, III, IV

(B) III, IV, I, II

(C) II, III, IV, I

(D) III, II, I, IV

34. सामाजिक शास्त्रामध्ये खालीलपैकी कोणता अर्थ वस्तुनिष्ठतेला दिला जात **नाही** ?

(A) लहरी

(B) ठराविक

(C) पूर्वानुमान

(D) योग्य

35. ऑगस्ट कॉम्तची प्रमुख शास्त्रीय परिदृष्टी ओळखा :

(A) व्यक्तिवाद

(B) वस्तुनिष्ठवाद

(C) प्रत्यक्षवाद

(D) अन्वयार्थवाद

36. तक्ता बनविण्याच्या प्रक्रियेतील **अचूक** अनुक्रम निवडा :

(I) तळटीप

(II) स्रोतटीप

(III) शीर्षक

(IV) तक्त्याचा मुख्य भाग

संकेतांक :

(A) I, II, III, IV

(B) III, IV, I, II

(C) II, III, IV, I

(D) III, II, I, IV

Prepp Your Personal Exams Guide

www.prepp.in

37. The analysis of the simultaneous relationship among several variables comes under :

(A) Univariate analysis

(B) Bivariate analysis

(C) Multivariate analysis

(D) Statistical analysis

38. Which one of the following statements is *not* correct ?

(A) Consensus theories emphasize shared norms and values as fundamental to society

(B) Consensus theories see social order as based on tacit agreement

(C) Functionalism is one of the consensus theories in sociology

(D) For conflict theorist, society is in a state of moving equilibrium

37. अनेक चलांमध्ये एकाच वेळी असणाऱ्या संबंधाचे विश्लेषण म्हणजे :

(A) एकचर विश्लेषण

(B) द्विचर विश्लेषण

(C) बहुचर विश्लेषण

(D) संख्याशास्त्रीय विश्लेषण

38. खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर **नाही** ?

(A) मतैक्य सिद्धांत सामायिक नियमने आणि मूल्ये यांच्या समाजातील मूलभूततेला महत्त्व देतात

(B) मतैक्य सिद्धांत सामाजिक व्यवस्था गृहित संमतीवर आधारलेली आहे असे मानतात

(C) प्रकार्यवाद हा समाजशास्त्रातील मतैक्य सिद्धांतांपैकी एक आहे

(D) संघर्ष सिद्धांतकारांच्या मते समाज ही एक बदलता समतोल अवस्था आहे

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

39. According to Parsons, 'adaptation' refers to :

(A) The need for all societies to set goals towards which social activity is directed

(B) The relationship between the system and its environment

(C) The coordination and mutual adjustment of the parts of the social system

(D) The maintenance of the basic patterns of values institutionalized in the society

40. For Ralf Dahrendorf :

(A) Every element in society contributes to stability and integration

(B) The role of power is crucial in maintaining order in society

(C) The cohesion in society is created by shared social values

(D) All parts of society have universal functions

39. पार्सन्स यांच्या मते 'अनुकूलन' ही संज्ञा सूचित करते की :

(A) सामाजिक क्रियांची दिशा लक्षात घेऊन उद्दिष्टे निश्चित करणे ही सर्व समाजांची गरज असते

(B) व्यवस्था आणि तिचे पर्यावरण यांमधील संबंध

(C) सामाजिक व्यवस्थेमधील घटकांचा समन्वय आणि परस्पर सामंजस्य

(D) समाजातील संस्थीकृत मूल्यांच्या पायाभूत बंधाचे जतन

40. राल्फ डह्रेनडार्फ यांच्या मते :

(A) समाजातील प्रत्येक घटक स्थैर्य आणि एकात्मतेसाठी योगदान देतो

(B) समाजातील व्यवस्था जतन करण्यामध्ये सत्तेची भूमिका निर्णायक असते

(C) समाजातील एकवाक्यता ही सामायिक सामाजिक मूल्यांनी तयार होते

(D) समाजातील सर्व घटकांना वैश्विक कार्ये असतात

Prepp Your Personal Exams Guide

www.prepp.in

41. Match List I with List II :

List I

(*a*) Bronislaw Malinowski

(*b*) Emile Durkheim

(*c*) Levi-Strauss

(*d*) Radcliffe-Brown

List II

(1) Study of Australian aborigines

(2) Study of Nambikwara Indians

(3) Study of Trobriand Islands

(4) Study of Andaman Islands

Select the correct answer from the codes given below :

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(1)	(2)	(3)	(4)
(B)	(3)	(1)	(2)	(4)
(C)	(2)	(3)	(1)	(4)
(D)	(4)	(2)	(1)	(3)

41. यादी I आणि यादी II च्या जोड्या लावा :

यादी I

(*a*) ब्रोनिस्लॉ मॅलिनॉवस्की

(*b*) एमिल दुर्खिम

(*c*) लेवी–स्ट्रॉस

(*d*) रॅडक्लिफ–ब्राऊन

यादी II

(1) ऑस्ट्रेलियन आदिवासींचा अभ्यास

(2) नम्बीक्वारा इंडियनांचा अभ्यास

(3) ट्रोब्रियांड बेटाचा अभ्यास

(4) अंदमान बेटाचा अभ्यास

खाली दिलेल्या संकेतांकांमधून योग्य उत्तर निवडा :

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(1)	(2)	(3)	(4)
(B)	(3)	(1)	(2)	(4)
(C)	(2)	(3)	(1)	(4)
(D)	(4)	(2)	(1)	(3)

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

42. What indicates social status of an individual ?
    (A) His personal accomplishments
    (B) His position in the social structure of society
    (C) His dignity
    (D) His behaviour

43. Sigmund Freud found the untamed passions and instinctive desires are represented by :
    (A) Self
    (B) Ego
    (C) Id
    (D) Superego

44. Which of the following does *not* indicate an association ?
    (A) Cricket club
    (B) Lions club
    (C) Peer group
    (D) Rotary club

42. व्यक्तीचा सामाजिक दर्जा काय दर्शवितो ?
    (A) व्यक्तीचे व्यक्तिगत संपादन
    (B) सामाजिक संरचनेतील व्यक्तीचे स्थान
    (C) व्यक्तीची प्रतिष्ठा
    (D) व्यक्तीची वर्तणूक

43. सिग्मंड फ्रॉईड यांना असे आढळले, की अनियंत्रित वासना व प्रेरणात्मक इच्छा या .... ने दर्शवितात.
    (A) स्व
    (B) अहम्
    (C) इड
    (D) अति-अहम्

44. खालीलपैकी कोणते उदाहरण मंडळ सूचित करत **नाही** ?
    (A) क्रिकेट क्लब
    (B) लायन्स क्लब
    (C) समवयस्कांचा समूह
    (D) रोटरी क्लब

www.prepp.in

45. The rule whereby the married couple establishes their residence with the bridegroom's family is called :

(A) Neolocal residence

(B) Patrilocal residence

(C) Matrilocal residence

(D) Avanculocal residence

46. The book entitled "Economy and Society" was written by :

(A) Levi-Strauss

(B) Max Weber

(C) S. F. Nadel

(D) Emile Durkheim

47. Gender as a concept does *not* include :

(A) Natural propensities

(B) Social construct

(C) Cultural aspects

(D) Time and space context

45. ज्या नियमाद्वारे विवाहित जोडपे पतीच्या कुटुंबा–सोबत निवास करते, त्याला हे म्हणतात :

(A) नवस्थानीय रहिवास

(B) पितृस्थानीय रहिवास

(C) मातृस्थानीय रहिवास

(D) मातुलस्थानीय रहिवास

46. 'अर्थव्यवस्था व समाज' हा ग्रंथ कोणी लिहिला ?

(A) लेवी–स्ट्रॉस

(B) मॅक्स वेबर

(C) एस. एफ. नाडेल

(D) एमिल दुर्खिम

47. लिंगभाव या संकल्पनेत खालीलपैकी काय अंतर्भूत **नाही** ?

(A) नैसर्गिक प्रवृत्ती

(B) सामाजिक रचित

(C) सांस्कृतिक पैलू

(D) स्थळ आणि काळ संदर्भ

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

48. Who among the following stated that sociology is the study of social facts and *not* individuals ?

(A) Emile Durkheim

(B) George Simmel

(C) Max Weber

(D) Talcott Parsons

49. Changes in society, deriving from whatever source, provide the basis for :

(A) Progress

(B) Development

(C) Revolution

(D) Evolution

50. When a person is required to marry the sister of his deceased wife, the system is known as :

(A) Endogamy

(B) Exogamy

(C) Levirate

(D) Sarorate

48. समाजशास्त्र म्हणजे सामाजिक तथ्यांचे अध्ययन आहे, व्यक्तींचे **नाही**, हे खालीलपैकी कोणी म्हटले ?

(A) एमिल दुर्खिम

(B) जॉर्ज सिमेल

(C) मॅक्स वेबर

(D) टाल्कॉट पार्सन्स

49. कोणत्याही स्रोतापासून समाजात होणारे बदल हे कशाचा आधार असतात ?

(A) प्रगती

(B) विकास

(C) क्रांती

(D) उत्क्रांती

50. जेव्हा एका पुरुषाला त्याच्या मृत पत्नीच्या बहिणीशी विवाह करावा लागतो, त्या व्यवस्थेला काय म्हणतात ?

(A) अंतर्विवाह

(B) बहिर्विवाह

(C) दीर-भावजय विवाह

(D) मेहुणी विवाह

www.prepp.in

ROUGH WORK

Your Personal Exam Guide